

คู่มือปฏิบัติงาน : พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
(Personal Data Protection Act: PDPA)

หน่วยงานตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลดอยงาม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
โดย นางสาวรชต จิตนารินทร์ นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

คำนำ

PDPA คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นกฎหมายที่ถูกสร้างมาเพื่อป้องกันการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลของทุกคน รวมถึงการจัดเก็บข้อมูลและนำไปใช้โดยไม่ได้แจ้งให้ทราบ และไม่ได้ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลเสียก่อน พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (Personal Data Protection Act: PDPA) คือกฎหมายใหม่ที่ออกมาเพื่อแก้ไขปัญหาการถูกล่วงละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบัน เช่น การซื้อขายข้อมูลเบอร์โทรศัพท์และข้อมูลส่วนตัวอื่น ๆ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ยินยอม ที่มักพบได้มากในรูปแบบการโทรมาโฆษณา หรือล่อลวง

โดยกฎหมายนี้ได้เริ่มบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบเมื่อวันที่ 1 มิ.ย. 2565 เป็นกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ รูปถ่าย บัญชีธนาคาร อีเมล ไอทีไลน์ บัญชีผู้ใช้ของเว็บไซต์ ลายนิ้วมือ ประวัติสุขภาพ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถระบุถึงตัวเจ้าของข้อมูลนั้นได้ อาจเป็นได้ทั้งข้อมูลในรูปแบบเอกสาร กระดาษ หนังสือ หรือจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้หน่วยงานผู้จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน จึงได้จัดทำคู่มือเพื่อใช้สำหรับเป็นคู่มือประกอบในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องต่อไป

หน่วยงานตรวจสอบภายใน

กันยายน 2565

สารบัญ

บทที่ 1

ทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล..... 1

บทที่ 2

10 เรื่องที่ประชาชนต้องรู้เกี่ยวกับ PDPA..... 3

บทที่ 3

4 เรื่องไม่จริงเกี่ยวกับ PDPA..... 13

บทที่ 1 ทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองสิทธิเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในฐานะเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลโดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้องค์กรปฏิบัติตามกฎหมาย บทบัญญัติใน พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากกฎหมายฉบับอื่น กล่าวคือ ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงสภาพบังคับให้กระทำหรือไม่กระทำเท่านั้น แต่บทบัญญัติส่งเสริมการสร้างความตระหนักรู้ และการทบทวนกระบวนการทำงาน เพื่อให้การกระทำได้ก็ตามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล เป็นไปอย่างเหมาะสม โดยตระหนักถึงมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ความเป็นธรรมในการใช้ข้อมูล และความโปร่งใสต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวภายใต้หลักการของรัฐธรรมนูญ

“กฎหมายไม่ได้มุ่งสร้างภาระในการเก็บและใช้ข้อมูล แต่ต้องการให้มีกระบวนการเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม ปลอดภัย โดยคำนึงถึงสิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคลเพื่อให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด”

ทั้งนี้ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือกิจกรรมในครอบครัว ได้รับการยกเว้น ทำให้ไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายนี้

กฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติรับรองและยืนยันสิทธิความเป็นส่วนตัวของข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนเอาไว้ โดยคุ้มครองประชาชนในฐานะเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่เฉพาะเพียงแต่กรณีที่เกิดเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการกำหนดให้องค์กรต่าง ๆ ที่มีการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีฐานทางกฎหมายในการประมวลผล กล่าวคือต้องสามารถอ้างได้ว่ามีสิทธิบางประการตามที่กฎหมายกำหนดในการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ (ตามมาตรา 24 และมาตรา 26 แล้วแต่กรณี) การใช้ข้อมูลให้น้อยที่สุด สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายและเพียงพอที่จำเป็น อีกทั้งประการสำคัญคือ “ความโปร่งใส” ในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องคำนึงถึง “ความเป็นธรรม” ต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

ภายใต้ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ได้กำหนดให้มีผู้เกี่ยวข้อง 3 บทบาท ได้แก่

- **เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject)** คือ บุคคลธรรมดาผู้มีสิทธิตามกฎหมาย ซึ่งข้อมูลนั้นบ่งชี้ไปถึงบุคคลดังกล่าวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม
- **ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller)** คือ บุคคลหรือนิติบุคคล ซึ่งมีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
- **ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Data Processor)** คือ บุคคลหรือนิติบุคคล ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามคำสั่งหรือในนามของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งไม่ใช่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล คือใคร?

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (DC) Data Controller

ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (DP) Data Processor

DC อาจจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลก็ได้

DC มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

DP ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลตามคำสั่งหรือในนามของ DC

DP ต้องไม่ใช่ DC ในกิจกรรมการประมวลผลข้อมูล

กฎองค์กรที่การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลจึงอาจมีลักษณะเป็น DC หรือ DP หากไม่ใช่องค์กรที่กิจกรรมการประมวลผล ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการของ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล องค์กรดังกล่าวในกรณีของการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะที่กระนั้น ๆ ต้องมีลักษณะเป็น DC หรือ DP แล้วแต่กรณี

**GDPR (General Data Protection Regulation) เป็นกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป

สำนักงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

องค์ประกอบข้อที่ 1 ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

องค์ประกอบข้อที่ 2 ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ครอบคลุมถึง การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กำหนดหน้าที่และอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหลัก ๆ ไว้ที่ "DC" โดยได้รับแนวคิดจาก GDPR** พิจารณานำ "DC" คือ องค์กรที่กำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการในการประมวลผล และให้พิจารณาจากความเป็นจริง ไม่ใช่ตามสัญญาที่กำหนดหรือที่ตกลงกันเอง

มี: Guidelines 07/2020 on the concepts of controller and processor in the GDPR

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ บริษัท ห้างหุ้นส่วนทั้งเป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล หรือผู้ประกอบการธุรกิจฟรีแลนซ์ ที่มีการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหรือพนักงาน

ตัวอย่าง ร้านกาแฟเป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีการเก็บรวบรวมข้อมูลลูกค้าเพื่อใช้ทำระบบสมาชิก

หน้าที่ส่วนใหญ่ตามกฎหมายนี้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ บริษัท ห้างหุ้นส่วนทั้งเป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล และผู้ประกอบการธุรกิจฟรีแลนซ์ที่รับจ้างหรือให้บริการแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ทำกิจกรรมที่มีการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

ตัวอย่าง ธุรกิจร้านค้าอาจจ้างบริษัทอื่นให้จัดการข้อมูลสั่งซื้อสินค้าหรือดูแลเฟซบุ๊กเพจของร้าน ซึ่งต้องมีการเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า

พนักงานหรือส่วนงานในองค์กร

เป็น ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือ ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล หรือไม่?

HIGHLIGHTS

- ไม่แต่ละองค์กร ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลคือองค์กรที่เป็นนิติบุคคล ไม่ใช่พนักงานหรือส่วนงานภายในองค์กร
- สถานะ: หน้าที่ และความรับผิดชอบในฐานะผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ไม่สามารถมอบหมายไปยังบุคคลอื่น
- พนักงานในบริษัทของสัญญาจ้างพนักงาน ไม่ใช่ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

Q & A

Q พนักงานหรือส่วนงานในองค์กรจะเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลแยกจากองค์กรหรือนิติบุคคลนั้น ๆ ได้หรือไม่

A พนักงานหรือส่วนงานในองค์กรถือเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายและข้อกำหนดขององค์กรในส่วนของการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น

สอดคล้องกับคณะกรรมการอนุญาโตตุลาการ ที่ต้องการทราบคำให้ความเห็นต่อผู้บังคับใช้กฎหมาย ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องส่งมอบงานเป็นผู้ตัดสินใจ จาก ตาม EDP9 Guidelines 07/2020 ที่กำหนด ปรากฏความจบบนฉบับที่ 06 GDPR 35 หน้า

ไม่สามารถนำหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลขององค์กรนั้น ๆ มาตัดสินให้เป็นหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลขององค์กรอื่น ๆ ได้ ยกเว้นในกรณีที่องค์กรอื่น ๆ ได้มอบหมายให้ดำเนินการในส่วนของการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล และไม่ได้เป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะนิติบุคคลผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

มี: Guidelines 07/2020 on the concepts of controller and processor in the GDPR

บทที่ 2 10 เรื่องที่ประชาชนต้องรู้เกี่ยวกับ PDPA

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่

- ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป คือ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งทำให้สามารถระบุตัวบุคคล (บุคคลธรรมดา) นั้นได้ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม แต่ไม่รวมถึงข้อมูลของผู้ถึงแก่กรรมโดยเฉพาะ (มาตรา 6)

เช่น ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขประจำตัวประชาชน อีเมล บัญชีธนาคาร ฯลฯ

- ข้อมูลส่วนบุคคลอ่อนไหว คือ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่โดยสภาพมีความละเอียดอ่อนและสามารถก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสิทธิเสรีภาพหรืออาจถูกใช้ในการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ (มาตรา 26)

ได้แก่ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง

ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ

ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลสุขภาพ ความพิการ

ข้อมูลสหภาพแรงงาน ข้อมูลพันธุกรรม ข้อมูลชีวภาพ

2. ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับเหตุหรือฐานตามกฎหมาย ซึ่งการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขข้อจำกัดต่าง ๆ ตามกฎหมาย กล่าวคือ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องเก็บรวบรวม ใช้ เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอย่างจำกัด ตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งเราไว้ก่อนหรือขณะเก็บรวบรวม (ห้ามใช้นอกเหนือวัตถุประสงค์) (มาตรา 21)

“วัตถุประสงค์” ของการเก็บรวบรวม ใช้ เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับหลักพื้นฐานของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล คือ หลักการจำกัดวัตถุประสงค์ และ สิทธิในการรับรู้ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

“หลักการจำกัดวัตถุประสงค์ (Purpose limitation)” คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจะทำได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ที่เจาะจง ชัดแจ้ง และชอบด้วยกฎหมาย และต้องไม่ประมวลผลข้อมูลในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์ดังกล่าว

3. ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของเราเท่าที่จำเป็นภายใต้วัตถุประสงค์อันชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 22) (ใช้ข้อมูลของเราให้น้อยที่สุด) ซึ่งหลักการนี้เชื่อมโยงกับหลักการจำกัดวัตถุประสงค์ ดังนั้น การเก็บรวบรวมต้องเป็นไปอย่างจำกัดเท่าที่จำเป็นเฉพาะภายใต้วัตถุประสงค์ที่แจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ

“หลักการใช้ข้อมูลของให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น (Data minimization)” คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลให้เก็บรวบรวมได้เท่าที่จำเป็นภายใต้วัตถุประสงค์ โดยต้องพิจารณาองค์ประกอบ 3 ประการ คือ เพียงพอ เกี่ยวข้อง และจำกัด เพื่อป้องกันการเก็บรวบรวมข้อมูลมากเกินไป

4. ความยินยอม

ความยินยอมเป็นฐานการประมวลผลฐานหนึ่ง ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่ในการกำหนดฐานการประมวลผลให้สอดคล้องกับลักษณะการประมวลผลและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งในหลาย ๆ กรณีองค์กรอาจใช้ข้อมูลของเราได้จากฐานสัญญา (มีสัญญาต่อกัน) หรือมีประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

ในการขอความยินยอมต้องพิจารณาตามมาตรา 19 พิจารณาดังนี้

1. ความยินยอมต้องขอก่อนจะมีการประมวลผล
2. ความยินยอมต้องไม่เป็นเงื่อนไขในการให้บริการ ต้องมีอิสระในการให้ความยินยอม
3. ความยินยอมต้องอยู่แยกส่วนกับเงื่อนไขในการให้บริการ
4. วัตถุประสงค์ของการประมวลผลข้อมูลต้องเฉพาะเจาะจง
5. ความยินยอมต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ
6. ออกแบบทางเลือกให้สามารถปฏิเสธที่จะให้ความยินยอมได้
7. เนื้อหาความยินยอมเข้าใจง่ายและเข้าถึงง่าย

5. ในการขอความยินยอมผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล จะต้องคำนึงอย่างที่สุดในความเป็นอิสระของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

ในการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล โดยคำว่าอิสระนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของการมีทางเลือกอย่างแท้จริง (Real choice) ดังนั้นความยินยอมที่เป็นอิสระเป็นกรณีที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเลือกว่าจะยินยอมหรือไม่ แม้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะไม่ให้ความยินยอมย่อมสามารถเข้ารับบริการได้

กรณีแบบใหม่ที่เรียก
“ความอิสระในการให้ความยินยอม”

พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กำหนดใช้ในการขอความยินยอม ต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรและแจ้งวัตถุประสงค์ โดยเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีทางเลือกที่เสรีในการให้ความยินยอม

ผลของความยินยอมที่ไม่อิสระ:

ความยินยอมนั้นไม่มีผลผูกพันกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่สามารถอ้างความยินยอมเป็นฐานในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลได้

กล่าวคือ

กรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนำความยินยอมหรือการขอความยินยอมในบางประเด็นจากข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ในการสร้างโปรไฟล์เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยหรือลักษณะอื่น ๆ ของบุคคล หรือใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่การดำเนินการที่จำเป็นต่อการให้บริการที่บุคคลนั้นขอรับได้

ที่มา : มาตรา 19 พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หลักความเป็นอิสระในการให้ความยินยอม
ที่สอดคล้องกับหลักความอิสระของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

กรณีตัวอย่าง..

“ บัณฑิตสารโรงเรียน ”
“ โรงเรียนต้องการใช้รูปนักเรียนสำหรับบัณฑิตสารโรงเรียน ”

ตัวอย่างความยินยอมที่มีความเป็นอิสระ:
นักเรียนสามารถปฏิเสธการใช้ภาพถ่ายเหล่านั้นได้ โดยไม่มีความเสียหายใด ๆ เช่น ไม่ถูกปฏิเสธการศึกษาหรือการบริการ

ตัวอย่างความยินยอมที่ไม่มีความเป็นอิสระ:
นักเรียนถูกบังคับไม่ให้ทำงานตรงหรือทางอ้อมให้จำเป็นคือยินยอมให้ใช้รูปถ่าย

ที่มา : มาตรา 19 วรรคสี่ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

“ผลของความยินยอมที่ไม่อิสระย่อมส่งผลให้ความยินยอมนั้นไม่มีผลผูกพันกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่สามารถอ้างความยินยอมนั้นเป็นฐานในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลได้”

6. เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล มีสิทธิ...

พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เจ้าของข้อมูลมีสิทธิอะไรบ้าง

ที่มา: พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

 <p>1 สิทธิการได้รับแจ้ง [Right to be Informed] มาตรา 23</p>	 <p>2 สิทธิในการเพิกถอนความยินยอม [Right to Withdraw Consent] มาตรา 19</p>	 <p>3 สิทธิการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล [Right of Access] มาตรา 30</p>
<p>เป็นสิทธิพื้นฐานที่ทุกคนได้รับ</p> 	 <p>4 สิทธิในการแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลให้ถูกต้อง [Right to Rectification] มาตรา 35 และ 36</p>	 <p>5 สิทธิในการลบข้อมูลส่วนบุคคล [Right to be Forgotten] มาตรา 33</p>
 <p>6 สิทธิในการห้ามมิให้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล [Right to Restrict of Processing] มาตรา 34</p>	 <p>7 สิทธิในการให้โอนย้ายข้อมูลส่วนบุคคล [Right of Data Portability] มาตรา 31</p>	 <p>8 สิทธิในการคัดค้านการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล [Right to Object] มาตรา 32</p>

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

วิธีการใช้สิทธิข้อ 2-8 เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

หมายเหตุ สิทธิข้อ 1 เป็นสิทธิที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทุกคนได้รับโดยไม่ต้องมีการร้องขอ วิธีการใช้สิทธิข้อ 2-8 เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

1) สิทธิได้รับการแจ้งให้ทราบรายละเอียด (Privacy Notice)

- เป็นสิทธิที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทุกคนได้รับโดยไม่ต้องมีการร้องขอ
- ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล จะต้องแจ้งวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดก็ตามเพื่อให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลรู้ว่าข้อมูลของตนจะถูกนำไปใช้ทำอะไร
- การประมวลผล หมายถึง การเก็บรวบรวมใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

1. สิทธิการได้รับแจ้งให้ทราบ (Right to be Informed) มาตรา 23

ต้องแจ้งวัตถุประสงค์/รายละเอียดในการประมวลผล*

รู้ว่าคุณจะถูกนำไปประมวลผลอย่างไร

รายการแจ้งการแจ้ง (Privacy Notice)

- ✓ เก็บข้อมูลอะไร
- ✓ ใช้เพื่ออะไร
- ✓ เก็บนานแค่ไหน
- ✓ ส่งต่อข้อมูลให้ใคร
- ✓ ช่องทางการติดต่อ

ผู้ควบคุมข้อมูล (DATA CONTROLLER)   **เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (DATA SUBJECT)**

*หากเก็บข้อมูลจากแหล่งอื่นก็ต้องแจ้งเจ้าของข้อมูลทราบด้วย (มาตรา 25)

ถ้าไม่ปฏิบัติตาม จะมีโทษปรับสูงสุด **1,000,000 บาท** (มาตรา 82)

หากมีการแก้ไขวัตถุประสงค์ในภายหลังก็แตกต่างไปจากที่เป็นต้องมีการแจ้งให้ทราบ

*การประมวลผล หมายถึง การเก็บรวบรวม ใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

ที่มา: พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มาตรา 23, มาตรา 25, มาตรา 82

พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
เจ้าของข้อมูลมีสิทธิอะไรบ้าง ?

2. สิทธิในการเพิกถอนความยินยอม (Right to Withdraw Consent) มาตรา 19

1. แจ้งผลกระทบ
2. หยุดประมวลผล

ผู้ควบคุมข้อมูล
DATA CONTROLLER

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
DATA SUBJECT

การเพิกถอน
สามารถทำได้ตลอดเวลา
โดยขั้นตอนจะต้องเข้าใจง่าย
ไม่ซับซ้อน

เฉพาะกรณีเก็บรวบรวมข้อมูล
จากฐานความยินยอมเท่านั้น
(มาตรา 19, 24, 26)

ขอเพิกถอน
ความยินยอม

หากไม่แจ้งผลกระทบจากการถอนความยินยอม
จะมีโทษสูงสุด **1,000,000** บาท
(มาตรา 82)

กรณีการขอถอนความยินยอมโดยผู้เยาว์
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขอความยินยอม

การถอนความยินยอมไม่ส่งผลกระทบ
ต่อการประมวลผลข้อมูลที่ยินยอมไปแล้ว

*การประมวลผล หมายถึง การเก็บรวบรวม ใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

ที่มา : พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มาตรา 19, มาตรา 82

กระทรวงดิจิทัล
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานคณะกรรมการ
คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

2) สิทธิในการถอนความยินยอม ในกรณีที่ได้ให้ความยินยอมไว้ (Right to Withdraw Consent)

- ในกรณีที่ ได้ให้ความยินยอมไว้ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิที่จะเพิกถอนความยินยอมเมื่อใดก็ได้ (มาตรา 19)
- การเพิกถอนความยินยอมจะอยู่ในรูปแบบใดก็ได้ เช่น ทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือทำเป็นเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร โดยการเพิกถอนจะต้อง มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่ยากไปกว่าการขอความยินยอม
- เมื่อผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้รับคำขอการเพิกถอนจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว จะต้อง “แจ้งถึงผลกระทบ” จากการถอนความยินยอมและ “หยุดการประมวลผล”

พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
เจ้าของข้อมูลมีสิทธิอะไรบ้าง ?

3. สิทธิการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล (Right of Access) มาตรา 30

ดำเนินการตามคำร้องขอภายใน 30 วัน

ผู้ควบคุมข้อมูล
DATA CONTROLLER

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
DATA SUBJECT

1. ขอเข้าถึงและขอรับสำเนาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตน
2. ขอให้เปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลก็ตามไม่ได้ให้ความยินยอม

หากไม่ปฏิบัติตามคำขอจะมีโทษสูงสุด **1,000,000** บาท
(มาตรา 82)

ผู้ควบคุมข้อมูลสามารถปฏิเสธคำขอได้ในกรณีดังต่อไปนี้
1. ปฏิเสธตามกฎหมายหรือคำสั่งศาล
2. คำขอนั้นส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

*หากมีการปฏิเสธคำขอจะต้องทำบันทึกการปฏิเสธเกี่ยวกับการปฏิเสธด้วย (มาตรา 39)

ที่มา : พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มาตรา 30, มาตรา 39 มาตรา 82

กระทรวงดิจิทัล
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานคณะกรรมการ
คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

3) สิทธิขอเข้าถึงและขอรับสำเนาข้อมูลส่วนบุคคล (Right to Access)

- เจ้าของข้อมูลมีสิทธิที่จะขอเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนได้
- ข้อมูลที่ขอได้ ได้แก่
  1. ขอเข้าถึงและขอรับสำเนาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตน
  2. ขอให้เปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอม

4) สิทธิขอให้โอนข้อมูลส่วนบุคคล (Right to data portability)

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลสามารถขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลอื่นในกรณีที่

- (1) ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นอยู่ในรูปแบบที่สามารถอ่านหรือใช้งานโดยทั่วไปได้ด้วยเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ทำงานได้โดยอัตโนมัติและสามารถใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ด้วยวิธีการอัตโนมัติ (2) เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ประมวลผลโดยฐานความยินยอมหรือฐานสัญญาเท่านั้น และ (3) การใช้สิทธินั้นต้องไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น (เงื่อนไขการใช้สิทธิกำหนดไว้ในมาตรา 31)

5) สิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (Right to Objection) (มาตรา 32)

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตนได้ใน 3 กรณี กล่าวคือ

- (1) เป็นการประมวลผลโดยใช้ฐานประโยชน์สาธารณะ (หน่วยงานของรัฐ) หรือฐานประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมาย
- (2) เพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการตลาดแบบตรง หรือ
- (3) เพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือสถิติ

สิทธิในการคัดค้าน (Right to Objection) (มาตรา 32)

ฐานประโยชน์สาธารณะ (มาตรา 24(4)) หรือประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 24(5))

การตลาดแบบตรง

วิจัย/สถิติ

Copyright: AFP/Tammy Mena

แต่องค์กรที่การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นอาจปฏิเสธการใช้สิทธิดังกล่าวได้ หากแสดงให้เห็นถึงเหตุอันชอบด้วยกฎหมายที่สำคัญยิ่งกว่า เช่น ประโยชน์สาธารณะที่สำคัญของหน่วยงานรัฐ หรือ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเป็นไปเพื่อก่อตั้งสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย การปฏิบัติตามหรือการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย หรือการยกขึ้นต่อสู้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย หรือ เป็นการจำเป็นเพื่อการดำเนินการกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น แต่กรณีของ “การตลาดแบบตรง” องค์กรต้องยุติการใช้ข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการตลาดแบบตรงทันที

ข้อเท็จจริง

มีคนโทรมาขายของ เราทำอะไรได้ ตาม PDPA ?

PDPA = พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

คำถาม พนักงาน/ตัวแทนของบริษัทโทรมาเสนอขายสินค้า ถ้าเรา รั่วหาย ทำอะไรได้ตาม PDPA ?

คำตอบ เรามีสิทธิ ดังนี้
 (1) ขอทราบแหล่งที่มาของข้อมูลเกี่ยวกับคน จากผู้โทรศัพท์ต่อ
 (2) ใช้สิทธิคัดค้านการทำการตลาดแบบตรงได้ โดยผู้เสนอขายสินค้า หรือบริการมีหน้าที่ต้องยุติการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของเรา เพื่อการทำการตลาดแบบตรง (direct marketing)

---สิ่งนี้เป็นเพียงตัวอย่างในสถานการณ์ใดๆ ก็

ที่มา :
 พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA) มาตรา 30
 สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลและมาตรา 32 (2)
 สิทธิในการคัดค้านการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการตลาดแบบตรง

ศูนย์คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Act) - PDPA
 โทร 1111 หรือ 11111

ข้อเท็จจริง

มีคนโทรมาขายของ เราทำอะไรได้ ตาม PDPA ? (ต่อ)

PDPA = พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

เรามีสิทธิ ดังนี้
 (1) ขอทราบแหล่งที่มาของข้อมูลเกี่ยวกับคน จากพนักงาน/ตัวแทนของบริษัทผู้โทรศัพท์ต่อ
 (2) ใช้สิทธิคัดค้านการทำการตลาดแบบตรงได้ โดยผู้เสนอขายสินค้า หรือบริการมีหน้าที่ต้องยุติการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของเราเพื่อทำการตลาดแบบตรง (direct marketing)

คำถาม ถ้าขอทราบแหล่งที่มาของข้อมูล หรือขอใช้สิทธิคัดค้านการทำการตลาดแบบตรงแล้ว (direct marketing) ถ้าไม่มีการดำเนินการใด ๆ สามารถทำอย่างไรได้ ?

คำตอบ ควรติดต่อไปยังบริษัท หรือ กรณีที่บริษัทมีประกาศความเป็นส่วนตัวเป็นส่วนควบ ตามมาตรา 23(5) (หรือ privacy notice) สามารถติดต่อบุคคลในประกาศดังกล่าว เพื่อขอใช้สิทธิตาม PDPA และให้องค์กรนั้น ๆ กบฏจนและดำเนินการให้สอดคล้องกับ PDPA

ทั้งนี้ หากบริษัทไม่ดำเนินการร้องขอ เรามีสิทธิร้องเรียนบริษัท โดยการรวบรวมหลักฐาน และติดต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อขอช่วยเหลือ

---สิ่งนี้เป็นเพียงตัวอย่างในสถานการณ์ใดๆ ก็

ที่มา :
 พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA) มาตรา 30 สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล และมาตรา 32 (2) สิทธิในการคัดค้านการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการตลาดแบบตรง

พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA) มาตรา 23(5) กำหนดว่าในการที่รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล (ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบก่อน หรือในขณะรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งรายชื่อข้อมูลเกี่ยวกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล สถาบันที่ติดต่อ และวิธีการติดต่อในกรณีนี้คือหากบริษัทมีหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ให้แจ้งข้อมูลสถาบันที่ติดต่อ และวิธีการติดต่อของตัวแทนบริษัทเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

ศูนย์คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Act) - PDPA
 โทร 1111 หรือ 11111

6) สิทธิขอให้ลบหรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ (Right to Erasure)

รู้หรือไม่ ?

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิ ขอให้ลบข้อมูลส่วนบุคคลได้ (Right to Erasure)

- 1 เมื่อข้อมูลส่วนบุคคลหมดความจำเป็นในการเก็บรักษาไว้ตามวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
- 2 เมื่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลถอนความยินยอมในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลและผู้นควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นได้อีก
- 3 เมื่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
- 4 เมื่อข้อมูลส่วนบุคคลได้ถูกเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามที่กำหนดไว้

ตัวอย่าง

นาย ก. สมัครใช้บริการของ บริษัท A ต่อมา นาย ก.เลิกสัญญา บริษัท A จึงหมดความจำเป็นในการปฏิบัติตามสัญญา นาย ก. จึงมีสิทธิขอให้ลบข้อมูลได้ เช่นแต่ บริษัท A ยังมีสิทธิเรียกร้องอื่นตามกฎหมายในการได้แจ้งสิทธิ นาย ก.

- เว้นแต่ -

1. การเก็บรักษาไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น
2. การเก็บรักษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (เอกสารประวัติศาสตร์ / ประโยชน์สาธารณะ / วิชาชีพทางการแพทย์ / การสาธารณสุข ฯลฯ)
3. การใช้เพื่อการก่อตั้งสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย หรือเพื่อการปฏิบัติตามกฎหมาย ฯลฯ

ยังมี คำบังคับกฎหมายใน บ. 33 พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ

• เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิยื่นคำร้องขอลบหรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลไม่สามารถระบุถึงตนได้ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

• ในกรณีที่มีการส่งต่อหรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นต่อสาธารณะแล้ว ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องดำเนินการแจ้งให้ลบข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวด้วย

• หากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่ดำเนินการตามคำร้องขอ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเพื่อสั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการได้

*** ในกรณีของการประมวลผลโดยใช้ฐานประโยชน์สาธารณะโดยหน่วยงานของรัฐ ประชาชนไม่สามารถขอใช้สิทธิลบข้อมูลได้

7) สิทธิขอให้ระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 34)

สิทธิดังกล่าว หมายถึง การที่ข้อมูลส่วนบุคคลจะถูกเก็บไว้โดยไม่มีการประมวลผลเพิ่มเติม เนื่องจากเหตุผล ดังนี้

- (1) อยู่ในระหว่างการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตามมาตรา 36
- (2) การประมวลผลไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลขอให้ระงับการใช้แทนการลบ
- (3) เมื่อข้อมูลส่วนบุคคลหมดความจำเป็นตามวัตถุประสงค์ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลขอให้เก็บรักษาไว้เพื่อใช้ในการก่อตั้งสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย ฯลฯ
- (4) เมื่อผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอยู่ในระหว่างการพิสูจน์ตามมาตรา 32 (1) (กรณีใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือการใช้ข้อมูลด้วยฐานประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมาย) หรือตรวจสอบตามมาตรา 32 (3) (การใช้ข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ก้านการวิจัย) เพื่อปฏิเสธการคัดค้านของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา 32 วรรคสาม

8) สิทธิขอให้แก้ไขข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 35)

สิทธิขอแก้ไข ข้อมูลให้ถูกต้อง

เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการแก้ไขข้อมูลที่ไม่ถูกต้องของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้...

- ข้อมูลถูกต้อง ตรงกับข้อเท็จจริง
- ข้อมูลเป็นปัจจุบัน และสมบูรณ์
- ไม่ก่อให้เกิด ความเข้าใจผิด

หากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่ดำเนินการตามคำร้องขอ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องบันทึกคำร้องขอของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล พร้อมด้วยเหตุผลไว้ในบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผล (ROPA)

ที่มา : มาตรา 35 ประกอบมาตรา 36 พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

7. PDPA ใช้กับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลที่อยู่ในประเทศไทย ไม่ว่าจะจะมีสัญชาติใดก็ตาม พิจารณาตามมาตรา 5 โดยจะแบ่งเป็นสองกรณี คือ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลอยู่ในราชอาณาจักร และ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลอยู่นอกราชอาณาจักร

กรณีใดบ้าง ที่แม้ ผู้ควบคุม หรือ ผู้ประมวลผล ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักร ก็อาจ ต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ

เมื่อเป็นกิจกรรม ดังต่อไปนี้ ...

1. เสนอสินค้าหรือบริการที่ต่าง ของข้อมูลส่วนบุคคล ที่อยู่ในราชอาณาจักร ไม่ว่าจะมีการชำระเงินของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่ก็ตาม
2. การเฝ้าติดตามพฤติกรรมของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักร

ที่มา : มาตรา 5 วรรคสอง พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

บริษัทตั้งอยู่ในประเทศไทย แต่เก็บข้อมูลของชาวต่างชาติ จะต้องปฏิบัติตาม PDPA หรือไม่?

Foreigner

พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ ใช้บังคับ แก่การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ในราชอาณาจักร ไม่ว่าเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล จะมีสัญชาติใดก็ตาม ก็ยังคง ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ที่กฎหมายกำหนด

ที่มา : มาตรา 5 วรรคสาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

8. เหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่แจ้งเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลแก่สำนักงานโดยไม่ชักช้าภายใน **72 ชั่วโมง** นับแต่ทราบเหตุเท่าที่จะสามารถกระทำได้ เว้นแต่การละเมิดดังกล่าวไม่มีความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ในกรณีที่มีการละเมิดมีความเสี่ยงสูงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ให้แจ้งเหตุการณ์ละเมิดให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบพร้อมกับแนวทางการเยียวยาโดยไม่ชักช้าด้วย

ทั้งนี้ การแจ้งดังกล่าวและช้อยกเว้นให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด

ต้องทำอะไร เมื่อมีการ ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล?

การแจ้ง	ความเสี่ยง	ไม่มีความเสี่ยง	มีความเสี่ยง	มีความเสี่ยงสูง
ไม่ต้องแจ้ง		✓	✗	✗
เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล		✗	✗	✓
สศส.		✗	✓	✓

- ความเสี่ยง : ความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล
- แจ้งเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลแก่สำนักงานฯ โดยไม่ชักช้า ภายใน 72 ชั่วโมงนับแต่ทราบเหตุเท่าที่จะสามารถกระทำได้
- แจ้งเหตุการณ์ละเมิดให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบพร้อมกับแนวทางการเยียวยาโดยไม่ชักช้า

ที่มา : มาตรา 37 (4) พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

9. การจัดทำบันทึกรายการ

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลบันทึกรายการ เพื่อให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลและสำนักงานสามารถตรวจสอบได้ โดยจะบันทึกเป็นหนังสือหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้

ROPA | Records of Processing Activities

ROPA คือ การบันทึกกิจกรรมการประมวลผลขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล ตามมาตรา 39 พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 โดยจะต้องอยู่ในรูปแบบที่ค้นหาได้ง่ายหรือใช้วิธีการอื่นใด

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องจัดทำและรักษาบันทึกการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของแต่ละประเภทกิจกรรมไว้ โดยมีรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการเก็บรวบรวม โดยให้บ่งชี้มายุทธศาสตร์ของข้อมูลส่วนบุคคล และประเภทของข้อมูลส่วนบุคคลด้วย
2. วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลแต่ละประเภท
3. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ความละเอียดแม่นยำคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (ถ้ามี) รวมถึงช่องทางการติดต่อ
4. ระยะเวลาในการเก็บรักษาและการลบข้อมูลส่วนบุคคล ประเภทต่าง ๆ
5. สิทธิและวิธีการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงเงื่อนไขที่ว่าการขอใช้สิทธิเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล
6. การใช้หรือเปิดเผยข้อมูลที่ได้รับ ยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอม
7. การปฏิเสธคำขอหรือการคัดค้าน ตามมาตรา 30 355คสาม มาตรา 31 355คสาม มาตรา 32 355คสาม มาตรา 36 355คสาม
8. อธิบายเกี่ยวกับมาตรการในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ตามมาตรา 37 (1)

บันทึกการดำเนินงานดังกล่าวต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรจัดให้อยู่ในรูปแบบหนังสือหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยต้องทำให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย และเมื่อมีการร้องขอ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องสามารถแสดงให้เห็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลละสำคัญงาน คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตรวจสอบได้

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งล้านบาท ตามมาตรา 32

- (1) ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการเก็บรวบรวม
- (2) วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลแต่ละประเภท
- (3) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล
- (4) ระยะเวลาการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคล
- (5) สิทธิ และ วิธีการ เข้าถึง ข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งเงื่อนไขเกี่ยวกับบุคคลที่มีสิทธิเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลและเงื่อนไขในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลนั้น
- (6) การใช้หรือเปิดเผยตามมาตรา 27 วรรคสาม

ทั้งนี้ ผู้ควบคุมข้อมูลที่เป็นกิจการขนาดเล็ก
ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศ
กำหนดได้รับยกเว้นไม่ต้องบันทึกรายการ

- (7) การปฏิเสธคำขอหรือการคัดค้านตาม
มาตรา 30 วรรคสาม มาตรา 31 วรรคสาม
มาตรา 32 วรรคสาม และมาตรา 36 วรรคหนึ่ง
- (8) คำอธิบายเกี่ยวกับมาตรการรักษาความ
มั่นคงปลอดภัยตามมาตรา 37 (1)

10. สิทธิร้องเรียน

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 หรือประกาศฯ ที่ออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูล
ส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ กระบวนการร้องเรียนในการยื่น การไม่รับเรื่อง การยุติเรื่อง การพิจารณา และระยะเวลา
ในการพิจารณาคำร้องเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยคำนึงถึง
การกำหนดให้ไม่รับเรื่องร้องเรียนหรือยุติเรื่องในกรณีที่มีผู้มีอำนาจพิจารณาในเรื่องนั้นอยู่แล้วตามกฎหมายอื่นด้วย

บทที่ 3 4 เรื่องไม่จริงเกี่ยวกับ PDPA

1. การถ่ายรูป-ถ่ายคลิป ดิคภาพคนอื่นโดยเจ้าตัวไม่ยินยอมจะผิด PDPA

ตอบ กรณีการถ่ายรูป-ถ่ายคลิปโดยติดบุคคลอื่นโดยผู้ถ่ายรูป-ถ่ายคลิปไม่เจตนา และการถ่ายรูปถ่ายคลิبدังกล่าวไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้ถูกถ่าย สามารถทำได้ หากเป็นการใช้เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัว

2. ถ้านำคลิปหรือรูปถ่ายที่ติดคนอื่นไปโพสต์ในโซเชียลมีเดียโดยบุคคลอื่นไม่ยินยอมจะผิด PDPA

ตอบ สามารถโพสต์ได้ หากใช้เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัว ไม่ใช่แสวงหากำไรทางการค้าและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

3. ติดกล้องวงจรปิดแล้วไม่มีป้ายแจ้งเตือนผิด PDPA

ตอบ การติดกล้องวงจรปิดภายในบ้าน ไม่จำเป็นต้องมีป้ายแจ้งเตือน หากเพื่อป้องกันอาชญากรรม และรักษาความปลอดภัยกับตัวเจ้าของบ้าน

4. เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลต้องให้ความยินยอมทุกครั้งก่อนนำข้อมูลไปใช้

ตอบ ไม่จำเป็นต้องขอความยินยอม หากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

- (1) เป็นการทำตามสัญญา
- (2) เป็นการใช้ที่มีกฎหมายให้อำนาจ
- (3) เป็นการใช้เพื่อรักษาชีวิตและ/หรือ ร่างกายของบุคคล
- (4) เป็นการใช้เพื่อการค้นคว้าวิจัยหรือสถิติ
- (5) เป็นการใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ
- (6) เป็นการใช้เพื่อปกป้องผลประโยชน์ หรือ สิทธิของตนเอง

“ทั้งนี้ ข้อมูลข้างต้น

อาจเปลี่ยนแปลงตามข้อเท็จจริง

ที่เกิดขึ้นเป็นกรณี ๆ ไป”

4 เรื่องไม่จริง

เกี่ยวกับ PDPA

PDPC Thailand
PDPA = พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ

1 Question

การถ่ายรูป-ถ่ายคลิป ดิคภาพคนอื่น โดยเจ้าตัวไม่ยินยอมจะผิด PDPA ?

Answer **A**

กรณีการถ่ายรูป-ถ่ายคลิปโดยติดบุคคลอื่นโดยผู้ถ่ายรูป-ถ่ายคลิปไม่เจตนา และการถ่ายรูปถ่ายคลิปลงสื่อไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้ถูกถ่าย สามารถทำได้ หากเป็นการใช้เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัว

2 Question

ถ้านำคลิปหรือรูปถ่ายที่ติดคนอื่นไปโพสต์ในโซเชียลมีเดียโดยบุคคลอื่นไม่ยินยอมจะผิด PDPA ?

Answer **A**

สามารถโพสต์ได้ หากใช้เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัว ไม่ใช่แสวงหากำไรทางการค้า และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

3 Question

ติดกล้องวงจรปิดแล้วไม่มีป้ายแจ้งเตือนผิด PDPA ?

Answer **A**

การติดกล้องวงจรปิดภายในบ้าน ไม่จำเป็นต้องมีป้ายแจ้งเตือน หากเพื่อป้องกันอาชญากรรม และรักษาความปลอดภัยกับตัวเจ้าของบ้าน

4 Question

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลต้องให้ความยินยอมทุกครั้งก่อนนำข้อมูลไปใช้ ?

Answer **A**

Consent?

ไม่จำเป็น ต้องขอความยินยอม หากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

- (1) เป็นการทำตามสัญญา
- (2) เป็นการใช้ที่มีกฎหมายให้อำนาจ
- (3) เป็นการใช้เพื่อรักษาชีวิต และ/หรือ ร่างกายของบุคคล
- (4) เป็นการใช้เพื่อการค้นคว้าวิจัยทางสถิติ
- (5) เป็นการใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ
- (6) เป็นการใช้เพื่อปกป้องผลประโยชน์ หรือ สิทธิของตนเอง

มาตรา 4(1) พ.ร.บ. PDPA มีข้อยกเว้นกับบางกรณีข้อยกเว้นที่ 6 คือข้อยกเว้นเพื่อประโยชน์ของสังคมหรือการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2562

สงวนลิขสิทธิ์ © PDPC Thailand

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล : คู่มือ PDPA สำหรับประชาชน ฉบับ 23 มิถุนายน 2565 เฟสบุ๊ก: <https://www.facebook.com/pdpc.th> โทรศัพท์: 1111